

INTERVIEW: INTERVIEW: INTERVIEW:

Havets Geometri

Interview med maleren og billedhuggeren Dorte Dahlin

Dorte Dahlin. Foto: Morten Ryming.

Af Finn Storgaard
finn@skuespillerensvaerksted.dk

Dorte Dahlin tager imod mig på fjerde sal i den store lejlighed på H.C. Andersens Boulevard, hvor hun bor sammen med billedhugger og professor Mogens Møller. Her er det store udsyn, hvor videnskab og kunst går hånd i hånd med en klarhed og en evne til at lette på låget som i Bachs cellosuiter, der både rummer klar geometri og følelse. Jeg nåede ikke engang at spørge om hvad der optog hende pt., før hun åbnede op for det store, årelange arbejde på havnefronten i Hirtshals: *By, Bølge & Strandkant 1993-1997-2019*.

DD.: "Mogens og jeg var i Hirtshals i februar 1993, fordi han skulle foreslå nyplacering af nogle monumenter på *Den Grønne Plads* i forbindelse med renovering. Pladsen ligger 16 meter over havet og troner som et nordvestjysk Akropolis over havnen og den vide horisont og var på mange

måder at ligne med en både komunal og privat stridsmark, et visuelt og fysisk kaos; den første dag også i form af 12 meter høje bølger, der rullede ind over molen med vinden, som man kunne læne sig op ad. I dette scenarie skiftede opgaven karakter, ejermand og - som de kinesiske malere, der skabte de klassiske haver - kom jeg til at udforme pladsen - et horisontalt monument, ifølge *Havets Geometri*, som jeg kalder det".

FS.: Hvornår gik du i gang med det arbejde?"

DD.: "Umiddelbart. Og Mogens og jeg skabte den store bølgeformede trappe, *Monument & Trappe* i 1997. Udvidelsen af anlægget lavede jeg i år. Det har været mit mål visuelt at flette rum og tid og natur med kultur, og jeg har haft stor glæde af fiskernes kortfattede: "Du må ikke tage horisonten!"

FS.: Ja, det er jo dér i horisonten uendeligheden er opnåelig. Men var der ikke allerede lagt en plan for området?"

DD.: "Jo, men den enedes vi om at ændre, og fem måneder senere stod en plads, der både åbnede rummet og samlede lokalbefolkning og politikere, så der allerede i 1995 blev enighed om at realisere drømmen om en trappeforbindelse mellem by og havn, der blev til *Monument & Trappe*. Plads - og trappeanlægget bygger på stedets egen fortælling. Jeg - og vi - har synliggjort byens vilkår og som "Arkæo-agenter" bevaret historiske spor, som det hårde liv ved Nordsøen byder på, bl.a. sym-

Monument og Trappe, 1997. Granit/beton/bronze. Hirtshals.

boliseret ved skulpturen *Fiskeren*, *Fibiger-stenen* og mindesmærket for *RF2* redningsbåden, der med alle ombord forliste i indsejlingen i 1981."

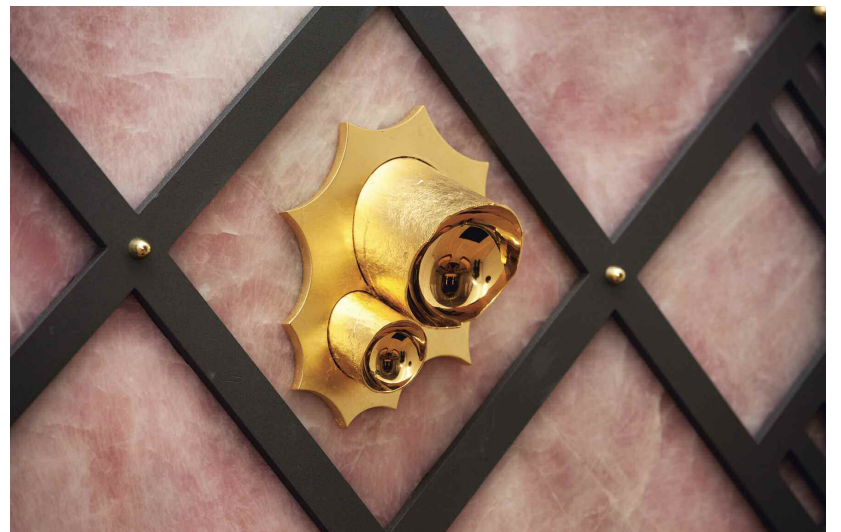
FS.: Når jeg ser på dit arbejde med det projekt, må du jo være i besiddelse af en utrolig vedholdende og optimistisk energi. Der er virkelig ud fra mange synsvinkler taget stilling til selv den mindste detalje, og som du sagde, en skipper bemærkede om *Nordstjernepladsen* "Det er som at stå

FS.: Du gik på Kunstakademiet fra 1978 til 84. Hvordan begyndte din passion for kunst?"

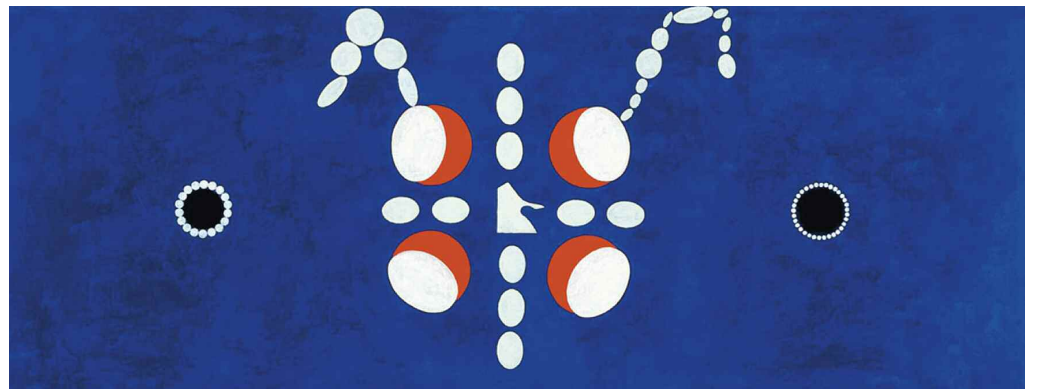
DD.: "Min passion for tid og rum startede måske, da jeg som 9-årig forsøgte at løbe om kap med månen en sen aften på Howitzvej på vej hjem fra min mormor. Her ramte det mig, at uanset om jeg selv ændrede hastighed, var månens placering den samme". Jeg blev optaget på Akademiet som maler, men begyndte at studere på billedhuggerkolen hos professor Hein Heinsen i 1980, dog sta-

DD.: "Ja, og vedrørende Bethlehemsstjernen: jeg undrede mig over, hvilket fænomen, der kunne have skabt symbolet for en verdensomspændende religion. Astrofysikerne, jeg spurgte, talte om lertavler fra det nuværende Irak med optegnelser fra år 7 før Kristus, hvor Jupiter og Saturn udgjorde ét samlet, strålende himmellegeme, og det blev mit udgangspunkt."

FS.: Aha, dvs. år nul skal flyttes syv år baglæns. Noget af en omvælt-

Stjernerøden, 2012. Rosakvarts/forgylt bronze. Aalborg Klosterkirke.

Nightmonogram, 1999. Akryl/lærred, 80 x 200 cm. Sharjah Art Museum.

på en Atlanterhavs-bølge", netop fordi du har skabt pladsen over tre centre, og chaussestensbelægningen tegner hvirvler for øjet.

DD.: "Ja, der er mange forhold. En anden vigtig ting er, at værket er udført, så det kan rumme mange mennesker, lokale og turister. Men det kan også stå tomt, uden at stedet virker forladt, for anlægget er dimensioneret i byens, menneskets og naturens skala. Digtet *Trawlerne* af Søren Ulrik Thomsen - fra *Nye digte* (1987) - har jeg været meget inspireret af, og det lægger yderligere en dimension til historien. Både på *Den Grønne Plads*, hvor digtet er indgraveret i en lille niche, hvorfra det "ser ud over havet" gennem et stjerneformet rør i læmuren, og igen nu på *Østre Klitplads* ved trappen, hvor det er mejslet i granit og synes at have lagt sig som i en strandkant mellem andre monumenter og strandede skulpturer".

FS.: Digtet må vi have med her:

*Trawlerne – mørklagte, tyste hænger på havet.
Med lukkede øjne og dunkende gæller står sildestimen på skrå i dybet.
Markerne brænder, vogtet af mænd let hældende op ad de høje forke.
I går var i går,
enhver gør holdt i sit eget rum.*

dig som maler. Det var en forrygende periode først i 80'erne, hvor billedkunst, poesi og musik sammen med filosofi og videnskab, afsøgte og formede nye billeder af en global verden. I 1982 lavede vi udstillingen *Kniven på Hovedet* på Tranegården i Gentofte, der blev et gennembrud for det nye, såkaldt *Vilde Maleri*."

FS.: I dit senere arbejde er jeg ret vild med din blå farve i serien *Nightmonograms*, der er vist i Cape Town og i emiratet Sharjah, og for *Stjernerøden*, en stendør af rosakvarts med en nytolkning af *Bethlehemsstjernen* i *Aalborg Klosterkirke*.

DD.: "Ja, i de blå billeder har jeg arbejdet med maleriets flade som en membran. Det er den ultramarine især god til, fordi den er transparent og både kan opleves som et uendeligt rum og som en f.eks. fem cm tyk plade, sådan skiftevis, men uden at man i et enkelt blik kan afgøre, hvornår skiftet sker - og lige hvor, hvad nu er, og hvorfor. Det kalder jeg *Tabt Afstand*, hvor fokus og afstandsmåling for højre og venstre øje fungerer separat".

FS.: Det lyder som klodernes musik, som Vesterhavet, som (med dit eget udtryk) *Havets Geometri*.

ning for vores tidsregning, hvis datidens videnskabsmænds iagttagelser holder stik. - Du har været vidt omkring i din karriere, også samarbejdet med kulturministeriet i Emiratet Sharjah.

DD.: "Jeg kuraterede udstillingen *Overlaps* i Sharjah i foråret 2000 med danske kunstnere, digtere, arkitekter og forskere. Det udviklede sig til *Nomad Academy*, en undervisningsrelateret kulturudveksling, der boblede af fælles kunstneriske initiativer, lige under storpolitikken: 9/11, Mohammed- og finanskrisen - og sluttede med udstillingen *Sharjah - Arabisk kunst fra Emiraterne* på Nationalmuseet i 2010".

FS.: Vi er også nødt til at runde af nu. Tak for din tid, og tak for i dag. Et sidste spørgsmål: Hvordan vil du betegne den kunstneriske nødvendighed?"

DD.: "Som redskab i et forskningsprojekt".

FS.: Lidenskab og videnskab med sanserne som dirigent.

DD.: "Ja".

Dorte Dahlin er repræsenteret på adskillige museer og har modtaget en lang række hæderspriser.
www.dortedahlin.dk
www.nomad-academy.dk